

نقش ترویج و آموزش کشاورزی در توانمندسازی زنان روستایی و اهمیت آن در امنیت غذایی و توسعه روستایی

شیما زارعی^۱، روح ا.. رضایی^۲

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد توسعه روستایی دانشگاه زنجان، ^۲ استادیار گروه ترویج، ارتباطات و توسعه روستایی
دانشگاه زنجان

Zareei.shima@gmail.com

جوامع روستایی به عنوان اصلی ترین تولیدکنندگان مواد غذایی، دلایل نقشی کلیدی در تأمین امنیت غذایی یک جامعه می‌باشند. زنان روستایی یکی از گروه‌های مؤثر در روستاهایی است که سهم آنان در نیروی کار کشورهای جهان سوم به دلیل سنتی بودن ساختار تولید به شیوه‌ی معیشتی با درآمد اندک و نیز به دلیل نوع روابط کار در این ساختار، بیشتر از مردان می‌باشد. این در حالی است که زنان روستایی همواره یکی از محروم‌ترین اقسام گروه قشرها در دسترسی به منابع و بهره‌گیری از فرصت‌های توسعه بوده‌اند، بنابراین برای بهبود و ارتقا کیفی و کمی تولید، افزایش توانمندی‌ها و رفع محرومیت‌های زنان روستایی، باید اطلاعات و آموزش‌های لازم به آنان ارائه شود که در این زمینه، ترویج کشاورزی به عنوان یک نظام آموزشی می‌تواند نقش کلیدی را ایفا نماید. نظام ترویج کشاورزی برآن است تا در اطلاعات، مهارت، بینش و نگرش افراد تغییرات مثبت حاصل آید و بدینه است در این روند زنان نیز به مانند مردان از مخاطبان اصلی برنامه‌های ترویجی محسوب می‌شوند. با درنظرگرفتن اهمیت موضوع، این مطالعه به روش مروری و با هدف بررسی نقش ترویج و آموزش کشاورزی در توانمندسازی زنان روستایی در راستای تأمین امنیت غذایی و توسعه روستایی صورت پذیرفته است. مطالعات حاکی از آن است که نظام ترویج کشاورزی می‌تواند با شناسایی موانع و محدودیت‌های پیش روی زنان و ارائه آموزش‌های مفید در جهت توانمند نمودن آنان در ابعاد مختلف زندگی از طریق توسعه مهارت‌های اجتماعی- مدیریتی، دسترسی به تکنولوژی مناسب و منابع تولید در برنامه‌های توسعه روستایی و ترویج کشاورزی، نقش بسزایی در تأمین امنیت غذایی کشور و توسعه جوامع روستایی ایفا نماید، بر همین اساس لازم است در درجه اول بستر مناسب برای توانمندسازی آنان با توجه به نقش‌های چندگانه و مسئولیت‌های متعدد و نوین زنان در عرصه خصوصی و عمومی روستا، جهت کسب منابع ارزشمند فراهم شود.

واژه های کلیدی: توانمندسازی زنان، امنیت غذایی، ترویج و آموزش